

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΥΧΤΙΚΟΥ

Τό Νυχτικό του Λουδοβίκου ΧΙΥ. Πώς έκοιμάντο οι πρόγεγοί μας; Τά δυό ποικάμισα της «Μεγάλης Δεσποινίδος»-Γιά τό μπάλλαμα τών όποκμίανων του βασιλέως! Κρεβάτια χωρίς σαντόνια!... Η πολυτέλεια τών τριών όποκμίανων! Τά νυχτικά τών Άβρυσινών κτλ.

Ό περιήρωτος Γάλλος Ιστορικός Σαιν Σιμόν γράφοντας σέ κίπιο του έργο για κίπιο άσθένεια του βασιλέως Λουδοβίκου 14ου άναφέρει κί τά έξης:

«...Κατά τά τελευταία έτη της ζωής του, ό βασιλεύς συνήθιζε νά φορά ή ένα ν υ χ τ ι κ ό οί γιαιτροί του τό άλλαζαν κίθε πρωί στίς όβχο, γιατί κατά την διάρκεια τής νυχτός ίδρωσε πολύ και τό έμούσενε...»

Ό τρόπος μέ τόν όποιον άφηγειται τό γεγονός αυτό ό Σαιν Σιμόν μάς άφίνει νά ύπονοήσουμε ότι ή χρήση του νυχτικού κατά την έποχή εκείνη, έθεωρείτο ως έξαιρετικόν γεγονός. Εόλόγως, λοιπόν, γεννάται ή άπορία: Όστε τό «νυχτικό» τό ύγεινό οσο και άπαράτιμο αυτό έσάρωρο, εινε έφιερωσών τών νεοτέρων χρόνων; Πώς έκοιμάντο τότε οι προγοοί μας;... Πώς έκοιμάντο; Άπλούστατα: γυμνοί!

Όσο και άν φαινόται αυτό παράδοξο, τό «νυχτικό» μέχρι του 17ου αιώνος, ήταν έντελώς άγνωστο στον πολύ κόσμο, ως και ό ίδιος ό άδελφός του βασιλέως κοιμόταν ολόγυμνος! Η κυρία τών Μυνητών έπίσης καθώς μάς μαρτυρεί ό πρώτος της άνδρας ποιητής Σκαρρόν σ' ένα ελίγιστόν του άγνοούσιν την χρήση του νυχτικού κί κοιμόταν ολόγυμνος. Οι μεταχειριζόμενοι «νυχτικά» ήσαν ελίγιστοι: Η Μεγάλη Δεσποίνη, έξαφνα, όπως άπελάλειτο ή άδελφή του βασιλέως, εινε παραδόξως δύο ποικάμισα: ένα για τή νύχτα και ένα για τή ήμέρα. Έπειδή όμως δέν εινε παρά μόνον τά... δυό αυτά ποικάμισα, άναγκαζόταν νά δύνη νά της πλένουν τό ποικάμισο τής νυχτός μέν κατά την διάρκεια της ήμέρας και τό ποικάμισο της ήμέρας κατά τή διάρκεια της νυχτός!... Πολυτέλεια καταληκτική για τήν έποχή εκείνη...»

Γενικώς, τό ποικάμισο και τό νυχτικό έθεωρούντο ως είδη πολυτελείας. Φαντασθήτε ότι, όταν μέν τόν θάνατο της Γαβριέλλας ντ'Εντρέ τής περιήρωτης έννομομένης του βασιλέως, Έρρίκου Δ' ή όποία έθεωρείτο ως έξαιρετικά κομμενημένη κατεμέγεθως τά έπιπλα και τά ένδύματά της, μεταξύ αυτών δέν βρέθηκε ούτε ένα ποικάμισο ή νυχτικό! Άλλά κί ό ίδιος ό Έρρίκος Δ' δέν εινε, καθώς άναφέρει ό χρονογράφος Δ' Ετουάδ, παρά ένδεκα μόνον ποικάμισα, τά όποία μάλιστα ήταν μαλακώμενα παντού! Αυτό άλλωστε πιστοποιείται κί από τά λογιστικά «τετρίγια» του βασιλέως, τά όποία έχουν σωθή έως σήμερα, και όπου ως δικαιολογητικόν διαφόρων έξόδων άναγράφεται κίθε τόσο ή φράση: «Γιά μπάλλαμα ύποκαμίανων...»

Η χρήση του νυχτικού άρχισε νά γενικεύεται κίπιο, περί τό τέλος του 17ου αιώνος. Μέχρι του 18ου κίεντι δέν φορούσε νυχτικό. Ούτε όμως κί στά κρεβάτια ύπληρον σαντόνια. Τά κρεβάτια ειλάλυτοντο μέ διάφορα μίλλα κί μεταξού τά μαθρα ύπόματια για νά ζεσταίνονται καλύτερα ό κοιμώμενος:

Η Ισαβέλλα τής Βαυαρίας, βασίλισσα της Γαλλίας, όταν επήγε κίτά τόν 18ον αιώνα στην νέα της πατρίδα, έφερε μαζί της;...τρία ποικάμισα! Όλοι οι άνδρες έμειναν κατάπληκτοι-διηγείται ό Ιστορικός-πρό της πολυτελείας αυτής. Δέν γνωρίζουμε όμως εάν φορούσε τουλάχιστον κανένα από τά ποικάμισα αυτά την νύχτα, ή εάν τά μεταχειρίζετο μόνο την ήμέρα.

Σημειώστε ότι και τά άσπρόχρονα, γενικώς ήσαν σπανιώτατα την έποχή εκείνη. Τα φοροδύαν μόνον οι εύγενείς και οι πλούσιοι άόροντες. Πριν δέ από τόν 3ον αιώνα ήγνοούσαν έντελώς. Ό πρώτος που φορούσε άσπρόχρονα κατά τούς Ιστορικούς ήταν ό Αλέξανδρος Σεβρός, περί τά 22μ κ.μ. Μέχρι της έποχής εκείνης οι άνθρωποι έφορούσαν τά μίλλα ένδύματά τους κατάσκαρα.

Όστε, καθώς βλέπετε, ή βασιλεία του νυχτικού διήρκεσε πολύ λίγο...λαμβανόμενος μάλιστα άπ' όσιν ότι στίς ήμέρες μας πλεί νά έσοταροσθή από τίς πυτζάμες.

Πριν κλείσουμε όμως την μικρή μας αυτή επισκόπηση άξίζει νάναφέρουμε κί τό έξης: Τό ορεχό της πρωτοτυπίας στά νυχτικά τό ειλαν...ποιοι άν τόβρετε;...Οι Άβρυσινοί!

Στήν άρκεφανική αυτή χώρα, μεταχειρίζοντο νυχτικά από αιώνα: μέ την διαφορά όμως, ότι κίθε ύπαγενής δέν φορούσε... όλόκληρο νυχτικό: Τό μοραζόταν μαζί μέ τή γυναίκα του περνώοντας; άπ' ένα χέρι κίθνας τους, στό κίθε μανίκι του νυχτικού!...

νά μάθης άλλη φορά (νά μ) κικολογής; τούς; άνθρώπους; πού δέν σου έχουν κίμει κανένα καθό. Δέν πιστεύω νά έληρόμησες γιατί φράσεις; πού έξεστόμενες πού όλογο έβδρωμάδων, μέσ στό Λεωφορείο, μεταξύ Κίμπραι και Βρυξέλλων.

«Ενας από τούς; συνταξ; δι' ύτα; σας τ; ή μέρας εκείνης ης

Πουλαγίε».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΟΦΥΩΝ

Η ΤΡΕΛΛΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ

Τι λένε οι Ιστορικοί.—Ό έρωσ του Τάσσου προς τή Λεωνόρα της Φερράρας, Μιά περιήρωτη έρωτική διάκωξη.—Η μανία καταδιώξεως. Ό Τάσσος στό μοναστήρι. Η στάσις του δουκό της Φερράρας κ.τ.λ.

Ένα ζήτημα τό όποιον έπανειλημμένως άπληρόλησεν τούς Ιστορικούς ήταν εάν ό μέγας Ιταλός ποιητής Τουρκόκράτος Τάσσος, ύπηρεσε πράγματι παράρρον.

Τό μόνο έξηκριβωμένο σχετικώς ειναι ότι ό ποιητής παρέμεινε έπί άρκετό καιρό κλεισμένος σέ φυλακή, κατά τούς μέν, σέ φρονοκομείο, κατά τούς δέ, λόγω του έρωτός του προς την όμοία Λεωνόρα την άδελφή του δουκό της Φερράρας.

Έαν πρέπει νά πιστεώσουμε ένα Ιστορικό του 17ου αιώνος, τόν Μουρατόρι, ό έρωσ του Τάσσου προς την Λεωνόρα ζέσπασε μία μέρα κατά τόν έξης άπρόστομο τρόπο: ένόμιον όλης της Αθής του δουκό, ό ποιητής; άγκάλιασε έξαφνα την περιήρωτισσα και την έπλήσε. Η «πρσοβλήη» αυτή, συνδαζόμενη και μέ την έν γένει στάση του ποιητού ό όποιος εινε ήδη... έκθέσει άρκετά την ύόληψη της Λεωνόρας μέ τούς έρωτικούς του στίχους, έφτασε κατά την έποχή εκείνη, για νά τόν έρίσουν στή φυλακή.

Κατά τίς μαρτυρίες έν τούτους άλλων Ιστορικών τέσσερα ήδη χρόνια προ της έγκαθειρώσεως του, ό ποιητής εινε δύοσι σημεία καταφανώς άνισοροοσίας. Στά 1575, κατόπιν όριόμενων προσβολών που ύπέστη από τούς αυλικούς της Φερράρας, κατελήθη από μία περιήρω μανία καταδιώξεως και από θρησκοληρία. Δέν ήταν μία κίρωσ τού έανου του. Την ίδια έποχή τού συνέβη και κίτά άλλο, που τού έπληρώσε την τρέλλα του: κίρωσι φίλος του, καταχρώμενος της εμπιστοσύνης του, παραβίσε διάφορα σωτήρια τόν και τά άνοιξε μέ άντικείλεια. Ό ποιητής; μας, έξο φρονών, έστιγμάτισε την πράξη αυτή μέσα στό πότημά του. Ό κλέφτης εινε άπάντησιν πήγε και τόν συνίτησεν, ένόμιον δέ πολλού όμοιον τόν έράπισε. Ό Τάσσος, κατόπιν αυτού, έκμανεις τού έστειλε τούς μάρτυρά του. Ό φίλος του όμως, ό όποιος δέν εινε κίμια όρεξη νά διακινδυνεύσει την ζωή του μονομαζώντας, παραμόνεσε και έπετέθη, την νύχτα, μέ μοιρούς μαρτίβους, ένάντιον του Τάσσο, για νά τόν δολοφονήσ. Ό Τάσσος εινε σπείδα την άπόπειρη και γενναίος καθώς ήταν, άντιμετωπίσε κατά τέτοιον τρόπο τούς έχθρούς του, ώστε τούς έτροψε σέ φυγή. Άποτέλεσμα όμως της επιθέσεως αυτής ήταν νά διαταραχθή άκόμη περισσότερο ή πνευματική του κατάσταση και νά καταληφθή από παραληρημα. Υστερα μάλιστα από λίγες μέρες, έντελώς άνατίως, έπετέθη έξαφνα ένάντιον ενός ύπληροτς της δουκίσης ντ' Ουβελν και τόν έφώγεσε μπρός στά μίτα της κυρίας του. Ό δούξ ντ' Ουβελν, ό όποιος τόν ύπεραγαπούσε, τόν έκλεισε στή φυλακή έπί δύο μέρες, και κατόπιν τόν πήρε μαζί του στην έζοχή, μέ την έλπίδα ότι ό καθάρως άέρας θα τόν έφανε στά σύχκαλά του.

Πρός στιγμήν, έράνη πράγματι ότι ό ποιητής εινε ήσυχασ. Η κατάσταση όμως αυτή δέν διήρκεσε έπί πολύ... Υστερ από λίγο, καταληφθείς και πάλιν από την μανία του, έαναγίρωσε στή Φερράρα, όπου και κλεισθηκε σ' ένα μοναστήρι. Έ, εζει πλέον όλοι ένόμισαν ότι ό ποιητής μας θά ήσυχάζε για καλά.

Έξαφνα χωρίς κίμια άφορη, την 20 'Ιουλίου του 1577, ό Τάσσος έφυγε από τή Φερράρα χωρίς κίμια, χωρίς κανένα όδηγο, σχεδόν γυμνός.

Πρώτα-πρώτα πήγε κί έμεινε μερικώς μέρες στην άδελφή του, ή όποία έδυσκολευτήκε πολύ νά τόν άναγνωρίσει στά χίλια τά όποια εινε. Κί από κει, ξεκίνησε για διάφορες πόλεις της Ιταλίας μέ ένα και μόνο σκοπο: νά μορσίση νά έναυλοχτήσει την έννοια του δουκό της Φερράρας. Για νά τό κατορθώση αυτό δέν ύπελόγησε προ ούδενος: έφθασε μέχρι τού σημείου νά γράφη ίκετικικά και ταπεινωτικά γράμματα στον δούκα, γεμάτα από άσωναρτίσις, Ό Δούξ όμως δέν τού άπάντωσε.

Ό Τάσσος τότε άπεράσισε νά έαναγίρωση στην Φερράρα. Την έποχή εκείνη στή Φερράρα έγίνοντο μεγάλες τελετές για τούς γίμους του δουκό Αλφόνσου μέ την Μαργαρίτα της Γονζάλης. Στόν Τάσσο, που έθεωρείτο τρελλάς, δέν έπέτρεψαν νά σμεινάσχη στίς εορτές αυτές... Αυτό όμως τόν έξώργισε τρομερά. Ητέλλε τόν δούκα ότι, εινε εκδίχισαν, από τά «Απαντά» του τά όποια επόκειτο νά βγουν σέ βιβλίό τά άπαρούσε την άρέρωσή του προς αυτόν, και θά την άρέρωσε στον άντιπαύο τόν δούκα τών Μεδίκων. Συγχρόνως έπέτεθη έρωτικός ένάντιον της Λεωνόρας τής Έστης.

Όλ' αυτά όμως δέν μπορούσαν νά μείνουν άτιμώρητα. Κί έτσι μία μέρα τού Μαρτίου του 1579, κατά διαταγήν του δουκό της Φερράρας, ό Τάσσος συνελήθη κί ένεκλεισθή στό Νοσοκομείο τής Άγίας Άννης.

Πολλοί Ιστορικοί έξέλαβον τό νοσοκομείο αυτό ως φυλακή. Κί ή αυτό έπί πολλών κίρω, ό Τάσσος έθεωρείτο ως άδίκως φυλακισθείς από τόν δούκα Αλφόνσο. Σήμερα όμως, εινε έξακριβωμένον ότι ή περιήρω αυτή φυλακή ήταν άπλούστατα... νοσοκομείο όπου ένεκλειοντο οι παρήμενοι.